

Abstrakt

Záměrem této práce je podat výklad konceptu kultury v díle jedné z nejvšestrannějších osobností německého osvícenství Johanna Gottfrieda Herdera. Těžiště tohoto konceptu v nové interpretaci historičnosti a bytnosti jazyka jako média poznání, rozumění a komunikace vede ke zkoumání Herderova iniciačního příspěvku filosofii jazyka a vývojovosti jako báze projektu univerzalistické, a zároveň imanentně dějinnostní antropologie. Představena je Herderova integrace osvícenské racionality a klasické metafyziky a její výrazy v estetice i poezii; rekonstruována jsou východiska i příští působení Herderova spojení univerzalistického humanismu s novým vědomím nacionální či sociální určitosti bytí, totiž bytí jako aktivně a svobodně, zároveň však nelibovolně, nýbrž integrovaně osvojovaného.

Klíčová slova: Herder, osvícenství, kultura, filosofie jazyka